

TEMAT: IMIGRANCY I UCHODŹCY WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

Autor: Marek Smuda

Nazwa szkoły: Zespół Szkół nr 18
w Zabrze

Czas trwania: 45 minut

Poziom edukacyjny: III, IV etap edukacyjny

Związek z podstawą programową:

Wiedza o społeczeństwie

Uczeń: ocenia sytuację imigrantów i uchodźców we współczesnym świecie; bierze udział w debacie klasowej, szkolnej lub internetowej na temat wolności słowa lub innych praw i wolności; znajduje informacje o naruszaniu praw człowieka w wybranej dziedzinie; analizuje z punktu widzenia międzynarodowych standardów praw człowieka przypadki naruszania praw i wolności w różnych państwach.

Cele:

Uczeń i uczennica:

- analizują postępowanie państw wobec uchodźców;
- podają argumenty przemawiające za oraz przeciw przyjmowaniu uchodźców;
- oceniają postępowanie państw wobec uchodźców.

Metody i formy pracy: dyskusja, praca z tekstem.

Materiały dydaktyczne: teksty wydrukowane dla uczniów, mapa świata ścienna lub w wersji elektronicznej / atlas świata, rzutnik multimedialny / tablica interaktywna / tablica tradycyjna, komputer / tablet.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Czynności organizacyjno-porządkowe (3 minuty).

2. Rekapitulacja wtórna / wprowadzenie (5 minut).

Pojęcia: migracja, imigrant, emigrant, uchodźca.

3. Podanie tematu zajęć oraz sformułowanie i podanie uczniom celów, jakie chcemy uzyskać (2 minuty).

W jaki sposób państwa traktują uchodźców? Jak powinny ich traktować?

4. Przebieg lekcji (30 minut).

Nauczyciel dzieli uczniów na trzy grupy. Każda grupa otrzymuje jeden tekst.

Uczniowie zapoznają się z tekstami i przygotowują argumentację, która ma uzasadnić postępowanie krajów opisanych w tekstach (10 minut).

Tekst 1.

Sygnały o odmowach przyjmowania wniosków o status uchodźcy na przejściu granicznym Brześć-Terespol płyną ze strony organizacji pozarządowych od kilku lat, ale sytuacja nasiliła się od połowy 2015 roku. Od kilku miesięcy Amnesty International otrzymuje niepokojące informacje od osób, które starały się przekroczyć granicę, szukając bezpieczeństwa w Polsce.

Od ponad 20 lat przekroczenie tej granicy jest nadzieją na lepsze i bezpieczniejsze życie dla Czeczenów, obywateli Armenii, Kazachstanu, Tadżykistanu i wielu innych osób pochodzących z państw byłego Związku Radzieckiego. Od 2015 roku Tadżycy są grupą, która coraz liczniej próbuje uzyskać ochronę w Polsce. W 2014 roku 107 osób z tego kraju złożyło na granicy Polski wnioski o ochronę, w 2015 roku było ich 541, a w I półroczu 2016 roku już 656 osób. Część z nich trafia jednak z powrotem na Białoruś, skąd na mocy bilateralnych porozumień z Tadżykistanem mogą zostać odesłane z powrotem do kraju, w którym może grozić im niebezpieczeństwo i narażone są na prześladowania. [...] Międzynarodowy Sekretariat Amnesty International wystąpił do Straży Granicznej oraz MSWiA z wezwaniem, by polskie władze zapewniły każdej osobie prawo do ubiegania się o ochronę w Polsce zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego i europejskiego.

<https://amnesty.org.pl/tadzycy-uchodzcy-na-polskiej-granicy/> [dostęp 6.11.2016 r.]

Tekst 2.

Kanada jest przykładem tego, jak prawdziwe przywództwo i wizja państwa mogą przyczynić się do przesiedlenia dużej liczby uchodźców w odpowiednim czasie.

Od listopada 2015 roku poprzez program przesiedleń Kanada przyjęła prawie 30 000 syryjskich uchodźców. Nieco ponad połowa z nich została przyjęta w ramach środków rządowych, blisko 11 000 z nich przyjechało do Kanady dzięki prywatnym sponsorom. Według informacji podanych na koniec sierpnia 2016 roku rozpatrywano dodatkową liczbę 18 000 aplikacji Syryjczyków – głównie z Libanu, Jordanii i Turcji.

<https://amnesty.org.pl/egoizm-bogatych-panstw-poglebia-kryzys-uchodzcow/> [dostęp: 6.11.2016 r.]

Tekst 3.

Raport „Wyspa rozpaczy” powstał w oparciu o wielomiesięczne badania, w tym rozmowy z ponad 100 osobami na Nauru i w Australii. Zebrane materiały ujawniają, że rząd Australii umieszcza uchodźców i osoby poszukujące azylu na Nauru, co składa się na celowy system zaniedbań i okrucieństwa. [...] Australia przeznaczyła miliardy dolarów na stworzenie i utrzymanie zamorskich ośrodków. Według informacji australijskiego urzędu ds. kontroli wydatków (Australian National Audit Office) utrzymanie jednej osoby w ośrodkach na Nauru, wyspie Manus, Papui Nowej Gwinei to rocznie koszt ponad 573 000 dolarów australijskich. [...] Władze Australii powinny dojść do tego samego wniosku, zamknąć ośrodki i lepiej wykorzystać pieniądze podatników oraz uznać, że każda osoba ubiegająca się o azyl oraz uchodźcy na Nauru mają prawo dotrzeć do Australii [...].

<https://amnesty.org.pl/australijski-rezim-okrucienstwa-wobec-uchodzcow/> [dostęp: 6.11.2016 r.]

Nauczyciel prosi uczniów o wskazanie na mapie państw, które opisują teksty (Polska, Kanada, Australia, Tadżykistan, Nauru).

Grupy podają argumenty uzasadniające postępowanie państw wobec uchodźców i zapisują je w tabeli. Następnie wszyscy uczniowie wyszukują kontrargumenty i wpisują je do tabeli.

Uwaga. Argumenty muszą mieć związek z sytuacjami opisanymi w tekstach.

Państwo	Polska	Kanada	Australia
Argumenty uzasadniające			
Kontrargumenty			

5. Rekapitulacja pierwotna / podsumowanie (5 minut).

Dlaczego zdaniem Amnesty International działania polskiej Straży Granicznej są łamaniem praw uchodźców?

Mając na uwadze prawa człowieka, który model postępowania (spośród opisanych w tekstach) wobec uchodźców uważacie za godny naśladowania? Dlaczego?